

Exponenciális és logaritmusos egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek

Exponenciális egyenletek

IV

1603. a) $x = 4$; b) $x = 3$; c) $x = 3$; d) $x = 0$; e) $x = 2$; f) $x = 2$;
g) $x = \frac{4}{3}$; h) $x = -\frac{1}{4}$.

1604. a) $x = \frac{7}{10}$; b) $x = \frac{19}{36}$; c) $x = \pm \frac{3}{2}$; d) $x = \pm \frac{8}{3}$; e) $x = 3$;
f) $x = 0$.

1605. a) $x_1 = -3$, $x_2 = 2$; b) $x = \frac{2}{3}$; c) $x = -4$; d) $x = -6$;
e) nincs megoldás; f) $x = 30$.

1606. a) nincs megoldás; b) $x = 3$; c) $x = \frac{10}{3}$; d) $x = \frac{11}{4}$; e) $x = 0$;
f) $x = 0$; g) $x = -\frac{3}{2}$; h) $x = -4$.

1607. a) $x_1 = -7$, $x_2 = 5$; b) $x_1 = -2$, $x_2 = -7$; c) $x = -\frac{4}{9}$;

d) nincs megoldás $\left(x = \pm \frac{\sqrt{17}}{2} \right)$; e) $x = -2$; f) nincs megoldás.

1608. a) $x = -\frac{13}{6}$; b) $x = -\frac{15}{2}$; c) $x = \frac{3}{2}$; d) nincs megoldás;

e) $x = -\frac{1}{2}$; f) $x = 1$.

1609. a) $x = \frac{11}{3}$; b) $x = 5$; c) $x = -\frac{39}{2}$; d) $x = 15$; e) $x = 13$;

f) $x = -\frac{3}{4}$.

1610. a) $x = \frac{23}{11}$; b) $x = -\frac{111}{53}$; c) $x = -\frac{41}{23}$; d) $x = -\frac{15}{6}$;

e) $x = 14$; f) $x = -\frac{1}{3}$.

1611. a) $x = \frac{1}{3}$; b) $x = -57$; c) $x = \frac{89}{5}$; d) $x_1 = 2$, $x_2 = -3$;

e) $x_1 = 2$, $x_2 = -6$; f) $x_1 = 3$, $x_2 = -7$.

1612. a) $x = 1$; b) $x = 1$; c) $x = 2$; d) $x = 0$.

1613. a) $x = \frac{1}{2}$; b) $x = 5$; c) $x = 0$.

1614. a) $x = 2$; b) $x = 6$; c) $x = \frac{5}{9}$.

1615. a) $x = 3$; b) $x_1 = 2, x_2 = -3$; c) $x_1 = 1, x_2 = -4$.

1616. a) $x_1 = 0, x_2 = 2$; b) $x_1 = 0, x_2 = 1$; c) $x_1 = 1, x_2 = \log_2 \frac{9}{4}$.

1617. a) nincs megoldás; b) $x = 2$; c) $x = \pm \frac{\sqrt{13}}{2}$; d) $x = 0$.

1618. a) $x = \frac{1}{5}$; b) $x = 0$; c) $x_1 = 2, x_2 = -2$.

IV

Exponenciális egyenletrendszerek

1619. a) $x = 2, y = 1$; b) $x = 1, y = \log_2 28$.

1620. a) $x = -2, y = 1$; b) $x = 3, y = -1$; c) $x = \frac{1}{2}, y = 1$;
d) $x = 3, y = -1$.

1621. a) $x = y = 0$; b) $x = 1, y = \frac{1}{2}$.

1622. a) $x = 2, y = 3$; b) $x_1 = -2, y_1 = 4, x_2 = \frac{3}{2}, y_2 = \frac{1}{2}$;
c) $x_1 = y_1 = 1, x_2 = 4, y_2 = -4$.

1623. a) $x = \frac{12}{7}$; b) $x = \frac{3}{5}$.

1624. a) $x = \frac{12}{13}$; b) $x = \frac{15}{8}$.

1625. a) $x = \frac{20}{7}$; b) $x = \frac{pqr}{rq + rp + pq}$.

Exponenciális egyenlőtlenségek

1626. a) $x > 3, x \geq 7, x \leq 2, x < 2$;

b) $x \leq -1, x > -2, x > -2, x \geq -2$;

1627. a) $x \leq 1, x > 2, x < 2, x > -2$;

b) $x > \frac{5}{2}, x \leq -\frac{1}{4}, x \leq \frac{1}{4}, x \leq -\frac{4}{3}$;

c) $x < 0, x < \frac{2}{3}, x \geq -\frac{7}{2}, x \geq 2$;

1628. a) $x < -\frac{3}{2}$ vagy $x > \frac{3}{2}$, $x < -\frac{7}{2}$ vagy $x > \frac{7}{2}$, $x \leq -\frac{3}{4}$ vagy $x \geq \frac{7}{4}$, $-2 \leq x \leq 2$;

b) $x \leq 0$, $x < 1$, $x > -2$, $x > \frac{1}{5}$.

IV

1629. a) $x > 5$, $-\frac{5}{3} \leq x \leq \frac{3}{2}$, $15 \leq x < 16$;

b) $0 < x < 2$, $x < 3$ vagy $x > 5$, $x < 2$.

Pihenő

1630. A számjegyek szorzata 0, összege 9, tehát az összeg a nagyobb.

	¹ 2	² 1	1630.
³ 0		2	
⁴ 1	2	1	

1631. A keresztrejtvényben 9 db prímszám szerepel.

	¹ 3	² 5	³ 7	1631.
		⁴ 3	7	
⁵ 1	⁶ 3		7	
⁷ 3	2	1	6	

Logaritmusos egyenletek

1632. a) $x = 2$, $x = \frac{1}{3}$, $x = \frac{1}{8}$, $x = \pm 1$;

b) $x = 0$, $x = -45$, $x = 2$.

1633. a) $x = \frac{14}{9}$, $x = 0$, $x = \pm 8$;

b) $x = 0$, $x = \frac{51}{5}$, $x = \pm 5$.

1634. a) $x = 2$; b) $x = 18$; c) $x = \frac{7}{2}$; d) nincs megoldás.

1635. a) $x = -\frac{1}{5}$, b) $x_1 = -5$, $x_2 = 7$; c) $x_1 = 1$, $x_2 = 5$; d) $x_1 = 2$, $x_2 = 3$.

1636. a) $x_1 = 2$, $x_2 = 7$; b) nincs megoldás.

1637. a) $x = 4$; b) $x = -1$.

1638. a) $x = 2$; b) $x = \frac{1}{3}$.

1639. $x = 9$, $x = 5$.

1640. a) $x = \frac{1}{32}$, $x = 128$; b) $x = 6$, $x = 8$.

1641. a) $x = 3$; b) $x = 4$; c) $x = -1$.

1642. a) $x = 2$; b) $x = 8$.

1643. a) $x = 14$; b) $x = 1$.

IV

Pihenő

1644. A helyesen kitöltött keresztrejtvény:

	¹	3	
²	5	7	
³	2	5	6

1644.

Tehát a megoldandó egyenlet:

$$\log_7 x + \log_{28} 28 = 2, \text{ ahonnan } x = 7.$$

1645. A helyesen kitöltött keresztrejtvény:

	¹	2	7
²	1	4	
³	3	5	2

1645.

A $\log_{24} x + \log_{24} 2 + \log_{24} 4 = 1$ egyenlet megoldása: $x = 3$.

1646. a) $x = 4$, $x = \frac{27}{2}$; b) $x = 81$, $x = 5$; c) $x = \frac{9}{5}$, $x = 100$.

1647. a) $x = \frac{5}{2}$, $x = 3$; b) $x = 13$, $x = 8$.

1648. a) $x_1 = 3$, $x_2 = 3 + \sqrt{2}$; b) $x = \frac{5}{8}$.

1649. nincs megoldás.

1650. a) $x_1 = 3$, $x_2 = 5$; b) $x = 18$; c) $x = 9$.

1651. a) $x = 10$; b) $x = 2$.

1652. $x = -1$.

1653. a) $x = -17$; b) $x = 2\sqrt{2}$.

1654. $x = 2$.

1655. a) $x = \frac{5}{3}$; b) $x = 2$; c) $x = \frac{1}{10}$.

1656. a) $x_1 = 10$, $x_2 = \frac{1}{\sqrt{10}}$; b) $x_1 = 2$, $x_2 = \frac{1}{2}$.

IV

1657. $x = \frac{13}{4}$.

1658. a) $x = \pm \frac{1}{10^4}$, $x_2 = \pm \sqrt{10^5}$; b) $x = 1$; c) $x_1 = 2$, $x_2 = \frac{1}{4}$;

d) $x_1 = 27$, $x_2 = \frac{1}{9}$.

1659. a) $x = \log_7 5$; b) $x = 2$; c) $x_1 = \frac{3}{5}$, $x_2 = \frac{3}{7}$.

1660. a) $x = -2$; b) nincs megoldás.

1661. a) Vezessük be a $\log_2^2 x - 3 \log_2 x = a$ új ismeretlent; $x_1 = 16$, $x_2 = \frac{1}{2}$, $x_3 = 4$, $x_4 = 2$; b) $x = 5$.

1662. a) $x = 3$; b) $x = 16$; c) Vezessük be a $\sqrt{\log_2 x \log_2 x} = a$ új ismeretlent; $x = 16$.

Pihenő

1663. A helyesen kitöltött keresztrejtvény:

¹ 9	9	
3		² 1
³ 1	2	5

1663.

Ezek szerint a $\log_{30}(x^2 + x - 60) = 1$ egyenletet kell megoldanunk. Az egyenlet megoldása:

$x_1 = -10$, $x_2 = 9$.

1664. A helyesen kitöltött keresztrejtvény:

	¹ 9	² 6	³ 1
⁴ 9		⁵ 1	5
⁶ 6	⁷ 1		1
⁸ 1	2	4	8

1664.

1665. a) $x = 16$, $x = 27$, $x > 0$; b) $x = 5$, $x = \sqrt[3]{9} - 1$; c) $x = 16$, $x = 25$.

1666. a) $x = \frac{1}{2}$; b) $x = \frac{1}{\sqrt[5]{7^6}}$; c) $x_1 = 3$, $x_2 = \frac{1}{9}$.

1667. a) $x = a^2$;

b) Írjuk át az összes tagot 2-es alpra, majd vezessük be a $\log_2 x = a$ új ismeretlent. Ekkor a

$$\frac{3}{a} - \frac{4}{1+a} = \frac{3}{2+a}$$

egyenlethez jutunk, ahonnan $a_1 = -\frac{3}{2}$, $a_2 = 1$; ezzel az eredeti egyenlet megoldásai:

$$x_1 = 2, \quad x_2 = \frac{1}{\sqrt{8}};$$

c) A bal oldal második tényezőjét írjuk át 19-es alpra. $x = 5$.

1668. a) A bal oldal második tényezőjét írjuk át x alpra, majd alkalmazzuk a logaritmus megfelelő azonosságait. Kapjuk:

$$\sqrt{1 + \log_x 6} \cdot \frac{1}{\log_x 6} = \sqrt{2}, \quad \text{ahonnan } 2 \log_x^2 6 - \log_x 6 - 1 = 0 \Rightarrow x = 6.$$

b) Térjünk át a bal oldalon minden tagban 5-ös alpra, majd vezessük be a $\log_5 x = a$ új ismeretlent. Kapjuk:

$$\frac{6}{a} + \frac{3}{2+a} + \frac{1}{1+a} = 0, \quad \text{ahonnan } a_1 = -\frac{3}{2}, \quad a_2 = -\frac{4}{5}.$$

Ezzel az eredeti egyenlet megoldásai: $x_1 = \frac{1}{\sqrt{125}}$, $x_2 = \frac{1}{\sqrt[5]{625}}$.

c) A bal oldal értéke 1. Így a következő egyenlethez jutunk:

$$\log_5^2 x + 2 \log_5 x + 1 = 0, \quad \text{ahonnan } x = \frac{1}{5}.$$

1669. a) Először írjuk át a jobb oldalt 2-es alpra, majd emeljük négyzetre mindkét oldalt:

$$\log_4^2 x = \log_2 x = \log_4 x^2 = 2 \log_4 x, \quad \text{innen } x = 16.$$

b) Járjunk el ugyanúgy, mint az előző feladatban. $x = a^4$.

c) Írjunk át a bal oldalon minden tagot x alpra, majd vezessük be az $\log_x a = y$ új ismeretlent:

$$y^2 + \frac{1}{y^2} + 2 \left(y + \frac{1}{y} \right) + \frac{3}{4} = 0.$$

Ha most $y + \frac{1}{y} = b$, akkor $y^2 + \frac{1}{y^2} = b^2 - 2$, tehát kapjuk:
 $4b^2 + 8b - 5 = 0$, azaz
 $b = y + \frac{1}{y} = \frac{1}{2}$ vagy $b = y + \frac{1}{y} = -\frac{5}{2}$.

IV

Első esetben nem kapunk megoldást, a második esetben $y_1 = -\frac{1}{2}$,
 $y_2 = -2$. Az eredeti egyenlet megoldásai: $x_1 = \frac{1}{\sqrt{a}}$, $x_2 = \frac{1}{a^2}$.

- 1670.** a) Írjunk minden tényezőt azonos (pl. 2-es) alpra. $x = 8$.
 b) A bal oldal első két tagjában 2-es alpra áttérve ezt kapjuk:
 $(1 - 5^{x-3}) \cdot \log_2(x^2 + 2x - 3) = 0 \Rightarrow x_1 = 3, x_2 = \sqrt{5} - 1$.
 c) Mindkét négyzetgyök alatt teljes négyzet szerepel. Bevezetve a $\log_2 x = a$ új ismeretlent, ezt kapjuk:
 $|a - 1| + |a + 1| = 2$, ahonnan $-1 \leq a \leq 1$, tehát $\frac{1}{2} \leq x \leq 2, x \neq 1$.
- 1671.** a) A négyzetgyök alatt teljes négyzet szerepel. Bevezetve a $\log_3 x = a$ új ismeretlent, ezt kapjuk:
 $|3a - 1| = 2a$, ahonnan $a_1 = 1, a_2 = \frac{1}{5}$, tehát $x_1 = 3, x_2 = \sqrt[5]{3}$.
 b) A bal oldal második tényezőjét írjuk át $|x - 4|$ -es alpra. $x = -2$.
 c) Hasonlóan járjunk el, mint az előző feladatban. $x = 10$.
- 1672.** a) A bal oldal mindkét tagját írjuk át 2-es alpra. $x_1 = -1, x_2 = -4$.
 b) Az első tag második tényezőjét írjuk át x alpra, majd vezessük be a $\log_x a = b$ új ismeretlent. Kapjuk: $24b^2 - 2b - 1 = 0$. Innen $x = \frac{1}{a^6}$.
- 1673.** a) Vegyük észre, hogy $(3 + 2\sqrt{2})(3 - 2\sqrt{2}) = 1$. Így, ha
 $\left(\sqrt{3 + 2\sqrt{2}}\right)^x = a$, akkor
 $a - \frac{1}{a} = \sqrt{32}$, ahonnan $a_1 = 2\sqrt{2} - 3, a_2 = 2\sqrt{2} + 3$.
 A negatív gyök nem lehetséges, így $x = 2$.
 b) Mivel $(2 - \sqrt{3})(2 + \sqrt{3}) = 1$, ezért az egyenlet $a + \frac{1}{a} = 4$ alakban írható. Innen
 $a_1 = 2 + \sqrt{3}, a_2 = 2 - \sqrt{3}$, tehát $x_1 = 2, x_2 = -2$.

1674. a) A bal oldal minden tagjában térjünk át 10-es alpra. Ezzel egyenletünk így írható:

$$\lg \frac{3^{\frac{x}{2}} \cdot \left(2^x + 3^{\frac{x}{2}}\right)}{21} = \frac{x-2}{\log_4 2 + \log_4 5}, \text{ azaz } \lg \frac{3^{\frac{x}{2}} \cdot 2^x + 3^x}{21} = \lg 4^{x-2}.$$

Innen $16 \cdot 3^{\frac{x}{2}} \cdot 2^x + 16 \cdot 3^x = 21 \cdot 2^{2x}$. Mindkét oldalt $3^{\frac{x}{2}} \cdot 2^x$ -nel elosztva $16b^2 + 16b - 21 = 0$ alakú egyenlethez jutunk. Innen $b_1 = -\frac{7}{4}$,

$b_2 = \frac{3}{4}$. A negatív gyök nem jöhet számításba, így kapjuk: $x = 2$.

b) $x_1 = 1$, $x_2 = 100$.

1675. A jobb oldali négyzetgyök alatt $-(3 \cdot 3^y - 1)^2$ szerepel, így az egyenletnek csak akkor van értelme, ha $y = -1$. Ezt az eredeti egyenletbe visszahelyettesítve $x = 1$ adódik.

IV

Logaritmus egyenlőtlenségek

1676. a) $0 < x < 2$, $x > \sqrt{3}$, $0 < x \leq \frac{1}{5}$; b) $2 < x < 3$, $x > -2$, $x \geq \frac{5}{2}$.

1677. a) $4,5 < x < 5$, $x > \frac{11}{4}$, $x \geq \frac{3}{2}$;

b) $4 < |x| < \sqrt{17}$, $|x| > \sqrt{3}$, $\frac{1-\sqrt{5}}{2} \leq x < 0$ vagy $1 < x \leq \frac{1+\sqrt{5}}{2}$.

1678. a) nincs megoldás, $x < \frac{-1-5\sqrt{5}}{2}$ vagy $x > \frac{-1+5\sqrt{5}}{2}$,

$1 < |x| < 2$;

b) $\frac{1}{2} < x$, $x \neq 1$, $x > 3$, $\frac{1}{2} < x < 1$.

1679. a) nincs megoldás, $x < 5 - \sqrt{26}$, $-3 < x < -2$ vagy $\frac{3}{2} \leq x < 6$;

b) $3 < x < \frac{1+\sqrt{29}}{2}$, $x > 5$.

1680. a) $\frac{1}{3} \leq x < 1$ vagy $x \geq 3$, $x > \frac{19}{7}$; b) $\frac{1}{3} < x < 1$, $x < -2$.

1681. a) $1 \leq x < 2$ vagy $x \geq 4$, $-2 < x < 5 - \sqrt{29}$ vagy $x > 5 + \sqrt{29}$;

b) $-1 + \sqrt{3} < x < 2$;

c) $-1 < \log_2(x-4) < 1$, ahonnan $4,5 < x < 6$.

IV

1682. a) $\log_{\frac{1}{3}}(x+2) \geq 2$ vagy $\log_{\frac{1}{3}}(x+2) \leq -2$, ahonnan
 $-2 < x \leq -\frac{17}{9}$ vagy $x \geq 7$; b) $-2 \leq x < -1$ vagy $4 < x \leq 6$.

1683. a) $3 \leq x \leq 4,5$; b) $\frac{1}{2} < |x| \leq \frac{4}{5}$.

1684. a) Először a jobb oldalt írjuk át 2-es alapra, ezt kapjuk:

$$\log_4 x \leq \sqrt{\log_2 x} = \sqrt{2 \log_4 x}, \Rightarrow \log_4^2 x \leq 2 \log_4 x.$$

Mivel $\log_4 x > 0$, így $1 < x \leq 16$.

b) Az értelmezési tartomány ($x < -2$ vagy $x > 4$) miatt a logaritmus alapja minden szóba jöhető x -re kisebb, mint 1. Az egyenlőtlenség megoldása:

$$1 - \sqrt{10} \leq x < -2 \text{ vagy } 4 < x \leq 1 + \sqrt{10}.$$

1685. a) $x < 1$ vagy $x > \frac{3}{2}$; b) $2 < x \leq \frac{65}{32}$.

1686. Először hozzuk az egyenlőtlenséget az alábbi alakra:

$$\left(1 + \log_{\frac{1}{\sqrt{2}}} x\right)(x - \sqrt{x}) \geq 0 \Rightarrow 1 \leq x \leq \sqrt{2}.$$

Exponenciális és logaritmikus egyenletrendszerek

1687. a) $x = 1, y = 2$; b) $x = 1, y = 0$.

1688. a) $x = 1, y = 2$; b) $x = 100, y = 10$.

1689. a) $x = 10, y = \frac{1}{10}$; c) nincs megoldás.

1690. a) $x = 1, y = 8$; b) $x = 7, y = 3$.

1691. a) $x = 13, y = 11$; b) $x = 5, y = 1$.

1692. a) $x = 2, y = 6$; b) $x = 4, y = 9$;

c) térjünk át mindkét egyenletben a bal oldalon 2-es alapú logaritmusra:

$$x = 64, y = 8.$$

1693. a) A második egyenletből $x = \frac{1}{y^2}$. Ezt az első egyenletbe helyettesítve

kapjuk:

$$x = 4, y = \frac{1}{2}.$$

b) Az első egyenletből – a logaritmus definícióját felhasználva:

$$\frac{x+y}{x-y} = \frac{7}{4}, \text{ ahonnan } x = \frac{11}{3}y. \text{ Ezt felhasználva a második egyenlet-}$$

ben, azt kapjuk, hogy: $x = 11, y = 3$.

c) Az első egyenletből: $x^2 + \sqrt{x^2 - y + 3} = y + 9$, amit így is írhatunk:
 $x^2 - y + 3 + \sqrt{x^2 - y + 3} = 12$. Bevezetve a $\sqrt{x^2 - y + 3} = a \geq 0$ új ismeretlent, azt kapjuk, hogy: $x^2 - y - 6 = 0$. Ezt és a második egyenletet felhasználva: $x = 4$, $y = 10$.

1694. a) A második egyenletből: $xy - x^2 = x^2 - y^2$, azaz $(x - y)(2x + y) = 0$. Mivel x és y pozitív, ezért csak $x = y$ lehetséges. Ezt az első egyenletbe helyettesítve, kapjuk: $x = y = \sqrt[3]{49}$.

b) Az első egyenletből $x = 2y$. Ezt a második egyenletbe helyettesítve:

$$x_1 = -2, \quad y_1 = -1, \quad x_2 = \frac{5}{4}, \quad y_2 = \frac{5}{8}.$$

c) Mivel $\log_2^2 x^2 = (2 \log_2 x)^2 = 4 \log_2^2 x$, ezért az első egyenlet bal oldala így írható:

$$4 \log_2^2 x - 4 \log_3 y + 32 - \sqrt{\log_2^2 x - \log_3 y + 8} = 60.$$

Most vezessük be a $\sqrt{\log_2^2 x - \log_3 y + 8} = a \geq 0$ új ismeretlent, akkor $4a^2 - a - 60 = 0$, innen pedig $\log_2^2 x - \log_3 y - 8 = 0$. A második egyenletben vegyük mindkét oldal 3-as alapú logaritmusát:

$$\log_2 x = 3 \log_3 y. \text{ Ezt felhasználva: } x_1 = 8, \quad y_1 = 3, \quad x_2 = 2^{-\frac{8}{3}}, \quad y_2 = 3^{-\frac{8}{9}}.$$

1695. a) Az első egyenletből: $x = 3y$. Ezt a második egyenletben felhasználva: $x = 1503$, $y = 501$.

b) Az első egyenletből: $x + 2 = (x + y)^2 - y$, azaz

$$(x + y)^2 - (x + y) - 2 = 0. \text{ Ebből az } x + y \text{-ban másodfokú egyenletből: } x + y = 2. \text{ Ezt felhasználva a második egyenletben:}$$

$$x = 3, \quad y = -1.$$

Pihenő

1696. Vízsz. 1.: $256 + 25 = 281$. Függ. 2.: $x_1 = 18$, $x_2 = 4$.

A helyesen kitöltött keresztrejtvény:

¹ 2	8	² 1
8		8
	³ 1	4

1696.

A megoldandó egyenlet: $\log_{32}(2x - 6) = \frac{1}{5}$.

$$x = 4.$$

1697. Vízs. 3.: $2 \cdot \frac{8!}{5!} = 672$. Függ. 1.: 16. Függ. 2.: 12, 5.

A helyesen kitöltött keresztrejtvény:

¹ 1		² 1
³ 6	⁴ 7	2
	⁵ 1	5

1697.

A számjegyek szorzata: $2^2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7$. A legkisebb szám, amellyel ezt meg kell szoroznunk, hogy négyzetszámot kapjunk: $3 \cdot 5 \cdot 7 = 105$.

IV

1698. Vízs. 1.: 122. Függ. 2.: 2, 31.

A helyesen kitöltött keresztrejtvény:

	¹ 1	² 2	³ 2
⁴ 6		⁵ 3	2
⁶ 4	4	1	

1698.

$$25^{\log_{25} 8} = 8^{\frac{2}{3}} = 4.$$

1699. Vízs. 1.: 3125. Vízs. 9.: 5, 6, 7. Függ. 3.: $64 \cdot 4 + 30 = 286$. Függ. 8.: 3, 5.
A helyesen kitöltött keresztrejtvény:

		¹ 3	² 1	³ 2	⁴ 5
⁵ 6		⁶ 3	4	8	1
⁷ 5	⁸ 3		⁹ 5	6	7
¹⁰ 4	5	5	4		1
3			¹¹ 3	¹² 5	1
¹³ 2	6	4	3	9	

1699.

A számjegyek összege:

$$114 = 2 \cdot 3 \cdot 19.$$

Tehát a keresett szám:

$$114 \cdot 18 - 2(2 + 3 + 19) = 2004.$$

Nehezebb feladatok a témakörből

1700. $x > 1$. A feltételek szerint

$$\frac{\log_p x + \log_p(\log_{p^2} x)}{2} = \log_{p^2} x \Rightarrow \log_p(x \cdot \log_{p^2} x) = \log_{p^2} x^2 = \log_p x,$$

$$\log_{p^2} x = 1, \text{ ahonnan } x = p^2.$$

1701. A feltételekből

$$\log_x 3 = \frac{1}{a}, \quad \log_x 4 = \frac{1}{b}, \quad \log_x 167 = \frac{1}{c}.$$

E három egyenlőséget összeadva

$$\log_x 3 \cdot 4 \cdot 167 = \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = \frac{bc + ac + ab}{abc},$$

$$\text{ahonnan } \log_{2004} x = \frac{abc}{bc + ac + ab}.$$

1702. $a > 1$, $a \neq 2$. Ha $a > 2$, akkor a logaritmus alapja 1-nél nagyobb, tehát

$$x^2 + 3 \geq a - 1, \quad \text{azaz } x^2 + 4 - a \geq 0.$$

Ez utóbbi akkor teljesül minden x -re, ha $4 - a \geq 0$, tehát $2 < a \leq 4$.

Ha $1 < a < 2$, akkor

$$x^2 + 3 \leq a - 1.$$

Ez azonban semmilyen a -ra nem teljesül minden x -re.

1703. $\sin x > 0$, $\sin x \neq 1$, $\cos x > 0$, $\cos x \neq 1$.

$$\log_{\cos x} \sin x + \frac{4}{\log_{\cos x} \sin x} = 4.$$

Bevezetve a $\log_{\cos x} \sin x = a$ új ismeretlent:

$$a^2 - 4a + 4 = 0, \quad \Rightarrow \quad a = \log_{\cos x} \sin x = 2, \quad \text{ahonnan } \cos^2 x = \sin x,$$

$$1 - \sin^2 x = \sin x \quad \Rightarrow \quad \sin^2 x + \sin x - 1 = 0.$$

$$\sin x = \frac{\sqrt{5} - 1}{2} \quad \Rightarrow \quad x \approx 0,6662 + 2k\pi. \quad (k \in \mathbf{Z}).$$

1704. A megadott egyenlőség így írható:

$$\frac{1}{2} \cdot \log_{13} a + \frac{1}{2} \cdot \log_{13} b + \frac{1}{2} \cdot \log_{13} c = 1, \quad \text{azaz } \log_{13} abc = 2.$$

Tehát a téglatest térfogata: $V = 169$. Mivel a , b és c pozitív egészek és $a \neq 1$, ezért vagy $a = 13$, továbbá b és c egyike 1, a másik 13. Ekkor a felszín:

$$A = 2(13 + 13 + 169) = 390.$$

Így a keresett arány: $\frac{A}{V} = \frac{390}{169} = \frac{30}{13}$, vagy pedig $a = 169$, $b = c = 1$. Ez eset-

ben a keresett arány $\frac{A}{V} = \frac{678}{169}$.

1705. Mivel $25^{\log_5 \sqrt{2}} = 2$, ezért szükséges, hogy

$$\sin x > 0, \quad \sin x \neq 1, \quad \text{és} \quad \sin x > \frac{1}{2}.$$

$$\text{Mindezekből} \quad \frac{\pi}{6} + 2k\pi < x < \frac{5}{6}\pi + 2k\pi \quad \text{és} \quad x \neq \frac{\pi}{2} + 2k\pi.$$

Mivel a logaritmus alapja kisebb, mint 1, ezért azt kapjuk, hogy

IV

$$2 + 2 \log_2 \sin x \geq 1, \quad \text{ahonnan} \quad \sin x \geq \frac{1}{\sqrt{2}}.$$

$$\text{Az eredeti egyenlőtlenség megoldása:} \quad \frac{\pi}{4} + 2k\pi \leq x \leq \frac{3}{4}\pi + 2k\pi,$$

$$x \neq \frac{\pi}{2} + 2k\pi. \quad (k \in \mathbf{Z}).$$

1706. Az egyenlőtlenségnek csak akkor van értelme, ha

$$\sin x > 0, \quad \text{tg } x > 0 \quad \text{és} \quad \sin x + \frac{1}{\sin x} \neq 1.$$

Mivel egy pozitív számnak és reciprokának összege legalább 2, így az egyen-

$$\text{lőtlenség értelmezési tartománya:} \quad 2k\pi < x < \frac{\pi}{2} + 2k\pi. \quad (k \in \mathbf{Z}).$$

Az egyenlőtlenség így alakul:

$$\text{tg } x + \frac{1}{\text{tg } x} < \sin x + \frac{1}{\sin x}, \quad \text{ahonnan} \quad \cos^2 x + \cos x - 1 > 0.$$

$$\text{Innen – a feltételeket figyelembe véve –:} \quad \frac{\sqrt{5} - 1}{2} < \cos x < 1, \quad \text{amiből}$$

$$-51,82^\circ + k \cdot 360^\circ < x < 51,82^\circ + k \cdot 360^\circ.$$

1707. $\log_2^2 x = (\log_4 x^2)^2 = 4 \log_4^2 x$. Ezért az eredeti egyenlet így írható:

$$4 \log_4^2 x - 20 \log_4 x + 29 = \frac{11}{\log_4^2 x - 5 \log_4 x + 9},$$

$$4(\log_4^2 x - 5 \log_4 x + 9) - 7 = \frac{11}{\log_4^2 x - 5 \log_4 x + 9}.$$

Most vezessük be a $\log_4^2 x - 5 \log_4 x + 9 = a \neq 0$ új ismeretlent, azt kapjuk, hogy

$$4a^2 - 7a - 11 = 0, \quad \text{ahonnan} \quad a_1 = \frac{11}{4}, \quad a_2 = -1.$$

Az $a = -1$ esetben a $\log_4 x$ -re adódó másodfokú egyenlet diszkriminánsa negatív, míg a másik esetben azt kapjuk, hogy:

$$4 \log_4^2 x - 20 \log_4 x + 25 = (2 \log_4 x - 5)^2 = 0, \quad \text{ahonnan} \quad x = 32.$$

1708. Az alábbi feltételeknek kell teljesülniük:

a) $x^2 - 1 > 0$;

b) $-x^2 + 2x + 15 > 0$;

c) $-\log_3^2(x^2 - 1) + 3\log_3(x^2 - 1) + 4 \geq 0$.

Az a) esetben $|x| > 1$. A b) esetben a másodfokú alak zérushelyei: -3 és 5 , tehát

$-3 < x < 5$. A c) esetben a $\log_3(x^2 - 1)$ -ben másodfokú alak zérushelyei: -1 , és 4 , tehát

$$\log_3 \frac{1}{3} \leq \log_3(x^2 - 1) \leq \log_3 81, \quad \text{ahonnan} \quad \frac{2}{\sqrt{3}} \leq |x| \leq \sqrt{82}.$$

Az összes feltételt figyelembe véve az eredeti kifejezés értelmezési tartománya:

$$-3 < x \leq -\frac{2}{\sqrt{3}} \quad \text{vagy} \quad \frac{2}{\sqrt{3}} \leq x < 5.$$

1709. $x > 0$. Mindkét esetben a $4y^2 - 37y + 9 \geq 0$ másodfokú egyenlőtlenséget kell megoldanunk. Mivel a másodfokú kifejezés zérushelyei: $\frac{1}{4}$ és 9 , ezért

a) esetben

$$\log_2 x \leq \frac{1}{4} \quad \text{vagy} \quad \log_2 x \geq 9, \quad \text{ahonnan}$$

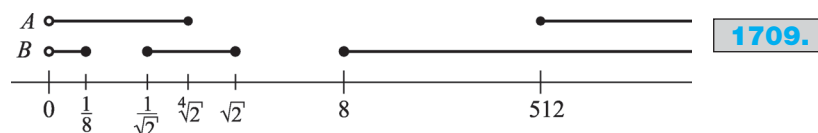
$$0 < x \leq \sqrt[4]{2} \quad \text{vagy} \quad x \geq 512.$$

A b) esetben $\log_2^2 x \leq \frac{1}{4}$ vagy $\log_2^2 x \geq 9$, azaz

$$-\frac{1}{2} \leq \log_2 x \leq \frac{1}{2}, \quad \text{vagy} \quad \log_2 x \leq -3, \quad \text{vagy} \quad \log_2 x \geq 3, \quad \text{ahonnan}$$

$$\frac{1}{\sqrt{2}} \leq x \leq \sqrt{2}, \quad \text{vagy} \quad 0 < x \leq \frac{1}{8}, \quad \text{vagy} \quad x \geq 8.$$

Ábrázoljuk mindkét halmazt egy számegyenesen:

A $B \cap A$ halmaz elemei: $\frac{1}{\sqrt{2}} < x \leq \sqrt{2}$ vagy $8 \leq x < 512$.

1710. Az egyenlőtlenségnek akkor van értelme, ha $x > 1$. A négyzetgyök alatti kifejezés: $(3\log_3 x - 1)^2$, tehát a megoldandó egyenlőtlenséggláncolat:

$$\log_3 x \leq |3\log_3 x - 1| \leq 2\log_3 x.$$

IV

Ha $\log_3 x \geq \frac{1}{3}$, akkor

$$\log_3 x \leq 3 \log_3 x - 1 \leq 2 \log_3 x,$$

ahonnan $\frac{1}{2} \leq \log_3 x \leq 1$, tehát ez esetben $\sqrt{3} \leq x \leq 3$.

Ha $0 < \log_3 x < \frac{1}{3}$, akkor

$$\log_3 x \leq -3 \log_3 x + 1 \leq 2 \log_3 x,$$

ahonnan $\frac{1}{5} \leq \log_3 x \leq \frac{1}{4}$, tehát ekkor $\sqrt[5]{3} \leq x \leq \sqrt[4]{3}$.

Az eredeti egyenlőtlenség megoldása:

$$\sqrt{3} \leq x \leq 3 \quad \text{vagy} \quad \sqrt[5]{3} \leq x \leq \sqrt[4]{3}.$$

1711. Az *a)* kifejezés hatványkitevőjében szereplő másodfokú kifejezésnek $x = 3$ -ban van maximuma, így

$$0 < \log_2(-x^2 + 6x + 55) = \log_2 64 = 6.$$

Tehát

$$\log_{\sqrt{6}} \log_2(-x^2 + 6x + 55) \leq \log_{\sqrt{6}} 6 = 2,$$

vagyis

$$5^{\log_{\sqrt{6}} \log_2(-x^2 + 6x + 55)} \leq 5^2 = 25.$$

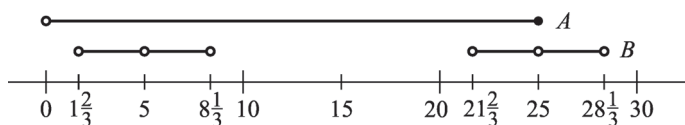
Az *A* halmaz elemei: $0 < a \leq 25$.

A b) esetben

$$2 \sin\left(\frac{\pi x}{10}\right) > 1 \quad \text{és} \quad 2 \sin\left(\frac{\pi x}{10}\right) \neq 2,$$

ahonnan a *B* halmaz elemei: $1\frac{2}{3} + 20k < x < 8\frac{1}{3} + 20k$ és $x \neq 5 + 20k$.

Ábrázoljuk egy számgegyenesen a kapott eredményeket:

1711.

Az $A - B$ halmaz y elemei:

$$0 < y \leq 1\frac{2}{3}, \quad y = 5, \quad 8\frac{1}{3} \leq y \leq 21\frac{2}{3}, \quad y = 25.$$

1712. Az egyenlőtlenség minden tagja így alakítható:

$$\log_x xyz^9 = 1 + \log_x y + 9 \log_x z, \quad \text{tehát}$$

$$\log_x y + \log_y z + \log_z x + 9 \log_x z + 9 \log_y x + 9 \log_z y > 18.$$

De

$$\log_x y + 9 \log_y x = 3 \left(\frac{\log_x y}{3} + \frac{3}{\log_x y} \right) \geq 3 \cdot 2 = 6.$$

Így már csak azt kell belátnunk, hogy

$$\frac{\log_x y}{3} = \frac{\log_y z}{3} = \frac{\log_z x}{3} = 1$$

nem lehetséges. Ugyanis ellenkező esetben arra jutnánk, hogy $x = y = z = 0$ vagy $x = y = z = 1$, ami nyilván lehetetlen.

1713. $x \neq 0$. Térjünk át a bal oldalon a alapra; azt kapjuk, hogy:

$$\frac{\log_a a^2}{\log_a \frac{1}{a^x}} + \frac{\log_a a^x}{\log_a a^2} > x + \frac{a^2 + 1}{a}, \quad \text{vagyis} \quad -\frac{2}{x} + \frac{x}{2} > x + \frac{a^2 + 1}{a}.$$

Innen, ha $x > 0$, akkor

$$ax^2 + 2x(a^2 + 1) + 4a < 0.$$

E másodfokú kifejezés zérushelyei: $-2a$ és $-\frac{2}{a}$. Mivel a feltételek szerint $a > 1$, ezért ebben az esetben nem kapunk megoldást.

Ha $x < 0$, akkor $x < -2a$ vagy $x > -\frac{2}{a}$.

Tehát az eredeti egyenlőtlenség megoldása:

$$x < -2a \quad \text{vagy} \quad -\frac{2}{a} < x < 0.$$

1714. Legyen $\log_2 7 = a$ és vizsgáljuk a

$$12 < a^2 + \frac{36}{a^2} < 13$$

egyenlőtlenségláncolatot.

Egyik irányban $a^4 - 12a^2 + 36 > 0$, azaz $(a^2 - 6)^2 > 0$. Ez utóbbi minden a -ra teljesül, csak azt kell megmutatnunk, hogy $\log_2^2 7 \neq 6$, azaz $2^{\sqrt{6}} \neq 7$. Ez azonban igaz, hiszen

$$2^{\sqrt{6}} < 2^{\frac{5}{2}} = \sqrt{32} < 7.$$

Másik irányban

$$a^4 - 13a^2 + 36 < 0, \text{ ahonnan } 4 < a^2 < 9, \text{ vagyis } 2 < a < 3.$$

Mivel $2 < \log_2 7 < 3$, ezért ez az egyenlőtlenség is igaz.

1715. A megadott egyenes az x tengelyt ott metszi, ahol $y = 0$, az y tengelyt, ahol $x = 0$. E metszéspontok:

$$x = \frac{9}{\log_3 a}, \quad y = \frac{9}{\log_3 a^{-2}}.$$

IV

Az egyenes és a tengelyek alkotta háromszög területe:

$$\left| \frac{9}{\log_3 a} \right| \cdot \left| \frac{9}{\log_3 a^{-2}} \right| \cdot \frac{1}{2} = \frac{81}{16}, \text{ ahonnan } \log_3 a = \pm 2,$$

tehát

$$a = 9 \quad \text{vagy} \quad a = \frac{1}{9}.$$

Első esetben az egyenes egyenlete: $2x - 4y = 9$, a tengelymetszetek: $x = \frac{9}{2}$,

$$y = -\frac{9}{4}.$$

A másik esetben az egyenes egyenlete: $-2x + 4y = 9$, a tengelymetszetek:

$$x = -\frac{9}{2}, \quad y = \frac{9}{4}.$$

Tehát két egybevágó derékszögű háromszögről van szó. Ezek átfogója:

$$\sqrt{\left(\frac{9}{2}\right)^2 + \left(\frac{9}{4}\right)^2} = \frac{9}{4} \cdot \sqrt{5}.$$

A háromszög K kerülete: $K = \frac{9}{4} \cdot (3 + \sqrt{5})$.

1716. Vizsgáljuk az egyenlet két oldalának lehetséges értékeit. A jobb oldal:

$$-y^2 + 6y - 5 = -(y - 3)^2 + 4,$$

tehát a jobb oldal értéke legfeljebb 4, és pontosan akkor 4, ha $y = 3$.

A bal oldalon:

$$\frac{2 \sin^2 x (1 + \operatorname{ctg}^2 x)}{\sin 2x} = \frac{2}{\sin 2x}.$$

E tört értéke legalább 2, és pontosan akkor 2, ha $\sin 2x = 1$. Ezek szerint a bal oldal értéke legalább $\log_{\sqrt[4]{2}} 2 = 4$. Ezek szerint az egyenlőség csak úgy állhat fenn, ha

$$y = 3 \quad \text{és} \quad \sin 2x = 1, \text{ ahonnan } x = \frac{\pi}{4} + k\pi. \quad (k \in \mathbf{Z}).$$

1717. Az egyenlet bal oldala:

$$2 + 3 \log_x y + 2 + 3 \log_y x = 4 + 3 \cdot \left(\log_x y + \frac{1}{\log_x y} \right) \geq 10.$$

A jobb oldal:

$$\log_{\sqrt[3]{2}} \left[-(z-4)^2 + 4 \right] \leq 10.$$

Tehát az egyenlőség csak úgy teljesülhet, ha $\log_x y = 1$, azaz $x = y$, és $z = 4$.

Ezzel a második egyenlet: $5x^2 = 2005$, vagyis $x = y = \sqrt{401}$.

1718. Az egyenlet bal oldalán szereplő logaritmusok alapjai egymásnak reciprokai, továbbá a négyzetgyökök alatt teljes négyzetek szerepelnek. Így az első tag:

$$\log_{3-2\sqrt{2}} \frac{1}{|x-3|} = \log_{3+2\sqrt{2}} |x-3|.$$

Vezessük be a $\log_{3+2\sqrt{2}} |x-3| = a$ új ismeretlent, ekkor azt kapjuk, hogy

$$a + \frac{1}{a} = \frac{5}{2}, \quad \text{ahonnan} \quad a_1 = 2, \quad a_2 = \frac{1}{2}.$$

Ha $\log_{3+2\sqrt{2}} |x-3| = 2$, akkor

$$x-3 = (3+2\sqrt{2})^2 = 17+12\sqrt{2}, \quad \text{vagy}$$

$$x-3 = -(3+2\sqrt{2})^2 = -17-12\sqrt{2},$$

ha $\log_{3+2\sqrt{2}} |x-3| = \frac{1}{2}$, akkor

$$x-3 = \sqrt{3+2\sqrt{2}}, \quad \text{vagy} \quad x-3 = -\sqrt{3+2\sqrt{2}}.$$

Tehát az eredeti egyenlet megoldásai:

$$x_1 = 20 + 12\sqrt{2}, \quad x_2 = -14 - 12\sqrt{2}, \quad x_3 = 3 + \sqrt{3+2\sqrt{2}},$$

$$x_4 = 3 - \sqrt{3+2\sqrt{2}}.$$

1719. Az első egyenlet bal oldala így alakítható:

$$\log_x x^n + \log_x y^k + \log_y y^n + \log_y x^k = 2n + k(\log_x y + \log_y x) = 4\sqrt{nk}.$$

A bal oldal legalább $2(n+k)$. A jobb oldal viszont – a számtani és mértani közép közötti egyenlőtlenség miatt – legfeljebb $2(n+k)$. Így egyenlőség csak akkor lehet a két oldal között, ha

$$\log_x y + \log_y x = 2, \quad \text{azaz} \quad \log_x y = 1, \quad \text{ahonnan} \quad x = y.$$

De $x^{\log_2 z} = \sqrt{z}$, így a második egyenletből:

$$\sqrt{z} + \sqrt{z} + 1 + z - 2\sqrt{z} = 2005, \text{ ahonnan } z = 2004.$$

Tehát az egyenletrendszert kielégítő számhármassok: $z = 2004$, $x = y > 1$ tetszőleges.

IV

Vegyes és gyakorlati feladatok

1720.

3	15	11	495
17	1	5	85
9	13	7	819
X	195	385	

1720. Érdemes először a 7-tel, 11-gyel, 13-mal és 7-tel való oszthatóságot vizsgálni. Ez után már könnyen kitölthető a négyzetáló. $X = 459$.

1721.

11	7	2	20
3	5	17	25
19	13	23	55
33	25	42	

1721. Induljunk ki abból, hogy az első sor, illetve a harmadik oszlop összege páros.

1722. $\frac{1}{A} + \frac{1}{B} = 1548$, $\frac{1}{B} + \frac{1}{C} = 1089$, $\frac{1}{C} + \frac{1}{D} = 1619$. Az első egyenlőségből kivonva a másodikat, majd a különbséghez hozzáadva a harmadikat, ezt kapjuk: $\frac{1}{A} + \frac{1}{D} = 1548 - 1089 + 1619 = 1998$.

Tehát kiskutyánk 2004-ben éppen 6 éves.

1723. $\sqrt{xy} = 1046$, $\sqrt{yz} = 1569$, $\sqrt{zq} = 2997$. Osszuk el az első és a harmadik szorzatát a másodikkal: $\frac{\sqrt{xy} \cdot \sqrt{zq}}{\sqrt{yz}} = \sqrt{xq} = \frac{1046 \cdot 2997}{1569} = 1998$. Tehát a

kiscica 2004-ben éppen 6 éves lesz.

1724. $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} = 1526$, $\frac{1}{b} + \frac{1}{c} = 1402$, $\frac{1}{c} + \frac{1}{d} = 1867$. Az első és a harmadik összegéből vonjuk ki a másodikat:

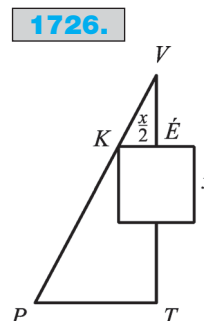
$$\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} + \frac{1}{d} - \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = \frac{1}{a} + \frac{1}{d} = 1526 + 1867 - 1402 = 1991.$$

Tehát az unoka 2009-ben lesz nagykorú.

1725. Ha egy egész számhoz egyet hozzáadva a számjegyeinek összege csökken, akkor ez a szám 9-re végződik. Ha az utolsó előtti számjegy (tízesek) nem 9, akkor a számjegyek összege 9-cel csökken és 1-gyel növekszik, tehát összesen 8-cal csökken. A gondolatsort folytatva arra jutunk, hogy egy számhoz 1-et hozzáadva, a számjegyeinek összege csak $9k + 8$ alakú számmal csökkenhet. Tehát csak az e) állítás lehet igaz.

1726. Az ábra alapján: a $V\acute{E}K$ és VTP háromszögek hasonlók, így

$$\frac{4}{x} = \frac{8+x}{10,5}, \text{ ahonnan } x = 6.$$

Tehát a város lakóinak a száma: $36 \cdot 860 = 30\,960$ fő.

1727. A kötvények összértéke 5500 dollár. Olyat kell elvenni belőle, hogy a megmaradók 4-gyel is, és 3-mal is, azaz 12-vel oszthatók legyenek. Ez csak a 700 dollár értékű kötvényre teljesül, tehát ez lesz az asszonyé.

1728. Ha a bolygók száma n , akkor $150 < n(n-1) < 160$. Innen $n = 13$.

1729. Az összes könyvek száma 68. Ha valamelyik gyerek hiányzott, akkor az elvitt könyvek száma: rendre 63, 59, 53, 44, vagy 55. Ezek között két olyan található, melynek van 10 és 20 közé eső osztója: $44 = 4 \cdot 11$ vagy $55 = 5 \cdot 11$. Tehát az árvaháznak 11 lakója van.

1730. A feltételekből következik, hogy a négyzetekben szereplő számok összege 10. Tehát elég sok 0-nak kell lennie közöttük. Rövid próbálkozás után kapjuk az egyetlen eredményt:

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	0.	1730.
2	1	0	0	0	1	0	0	0	6	

1731. $\overline{19ab} + 1^2 + 9^2 + a^2 + b^2 = 1999$, azaz $10a + b + a^2 + b^2 = 17$.

Innen csak $a=0$ vagy $a=1$ lehetséges. Ha $a=0$, akkor $b + b^2 = b(1+b) = 17$. De 17 nem bontható fel két szomszédos egész szorzatára, tehát ekkor nincs megoldás. Ha $a=1$, akkor $b(1+b) = 6$, ahonnan $b=2$. Tehát az illető születési éve: 1912.

1732. Ha $t = \frac{S}{20}$ és $t - 1 = \frac{S}{30}$, akkor $S = 60$. Ezzel

$$t - \frac{1}{2} = \frac{S}{x}, \text{ azaz } \frac{S}{20} - \frac{1}{2} = \frac{S}{x}, \text{ vagyis } 3 - \frac{1}{2} = \frac{60}{x}, \text{ ahonnan } x = 24.$$

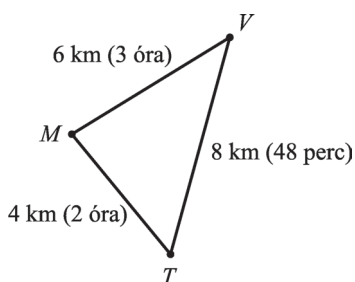
Tehát a biciklistának 24 km/h sebességgel kell haladnia.

IV

1733. A sárkány legyőzésének egy lehetséges módját mutatja az alábbi táblázat:

Vágunk	Megmaradó fejek	Megmaradó farkak
1 farkat	5	8
2 fejet	3	8
2 fejet	1	8
2 farkat	2	6
2 farkat	3	4
2 farkat	4	2
1 farkat	4	3
1 farkat	4	4
2 farkat	5	2
2 farkat	6	0
2 fejet	4	0
2 fejet	2	0
2 fejet	0	0

1734.

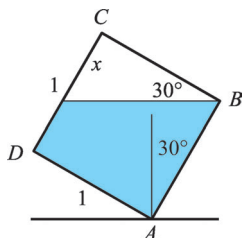
1734. A sematikus ábra alapján:

Ha valamely egész óra után 48 perccel indul, akkor mindegy melyik utat választja. Ha egész óra és 48 perc után indul, akkor az **M–T–V** utat kell választani, ha egész óra és 48 perc előtt indul, akkor az **M–V** utat kell választani.

1735. Az öt gyerek összes kártyáinak a száma 148. A kupacban levő kártyák számának 5-tel oszthatónak kell lennie, vagyis a 148-ból olyan számot kell elvenni, hogy a

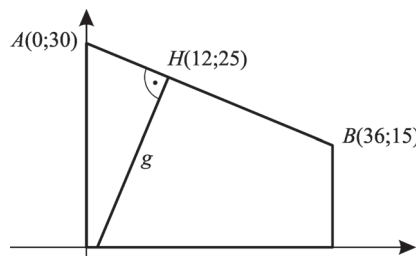
megmaradók száma vagy 5-re vagy 0-ra végződjön. Ez csak Béla vagy Elemér kártyáinak számára teljesül, tehát csak Béla hiányozhatott.

1736/a.

1736. Tekintsük az ábrákat: Az *a*) ábra alapján a kocka üres részének térfogata

1737.

IV

$\operatorname{tg} 30^\circ = \frac{1}{2\sqrt{3}}$, így a víz térfogata:

$$1 - \frac{1}{2\sqrt{3}} = \frac{2\sqrt{3} - 1}{2\sqrt{3}}$$

A *b*) ábra alapján

A megmaradó víz térfogata: $\frac{y}{2} = \frac{2\sqrt{3} - 1}{4\sqrt{3}} = \frac{1}{2 \operatorname{tg} \alpha}$, ahonnan $\alpha \approx 54,57^\circ$.

1737. Helyezzük el az ábrát egy koordináta-rendszerben!

Az *A*, *B* és *H* pontokból a *g* gerenda egyenesének egyenlete: $-12x + 5y = -19$.

Ez az egyenes az *x* tengelyt a $\left(\frac{19}{12}; 0\right)$ pontban metszi. Ezzel a gerenda hossza:

$g \approx 27,08$ m.

1738. Ha *S* az út, *v* a szokásos menetidő, akkor

$$\frac{\frac{Sp}{100}}{v\left(1 - \frac{p}{100}\right)} + \frac{S - \frac{Sp}{100}}{v\left(1 + \frac{2p}{100}\right)} = \frac{5}{6} \cdot \frac{S}{v}$$

Innen $\frac{S}{v}$ -vel egyszerűsítve és a megfelelő átalakításokat elvégezve a

$$\frac{p}{100 - p} + \frac{100 - p}{100 + 2p} = \frac{5}{6}, \text{ ahonnan } 7p^2 - 275p + 2500 = 0;$$

$p_1 = 25\%$, $p_2 \approx 14,29\%$.

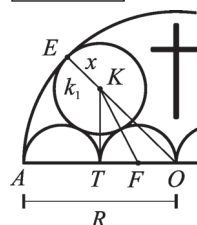
1739. Az ábra alapján

$$OK = R - x, OT = \frac{R}{2}, FK = \frac{R}{4} + x, FT = \frac{R}{4}.$$

$KT^2 = OK^2 - OT^2 = FK^2 - FT^2$, azaz

$$(R - x)^2 - \left(\frac{R}{2}\right)^2 = \left(\frac{R}{4} + x\right)^2 - \left(\frac{R}{4}\right)^2, \text{ ahonnan } x = \frac{3}{10}R.$$

1739.

1740. Legyen P_T Tom, P_J pedig Jerry pihenőideje és F_T Tom, F_J Jerry futóideje! Ekkor a feltételek szerint

$$P_T + F_T = P_J + F_J, P_T = \frac{1}{3} F_J \text{ és } P_J = \frac{1}{4} F_T.$$

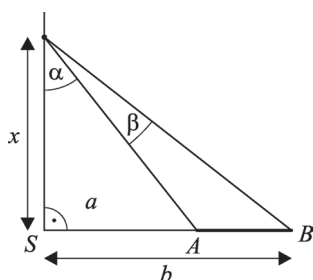
Ezek szerint

IV $\frac{1}{3} F_J + F_T = \frac{1}{4} F_T + F_J$, ahonnan $F_J = \frac{9}{8} F_T$.

Ha x Jerry sebessége, akkor

$$99 \cdot F_T = x \cdot F_J, \text{ vagyis } x = \frac{8 \cdot 99}{9} = 88 \text{ egység.}$$

1741.

1741. Legyen AB a gólvonal, S a szögletzászló, P a keresett pont, melyből az AB gólvonal a legnagyobb szögben látszik, és legyen β a keresett legnagyobb szög.

A megfelelő derékszögű háromszögekből:

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{a}{x}, \operatorname{tg} (\alpha + \beta) = \frac{b}{x}.$$

Innen – felhasználva $\operatorname{tg} (\alpha + \beta)$ kifejtését –

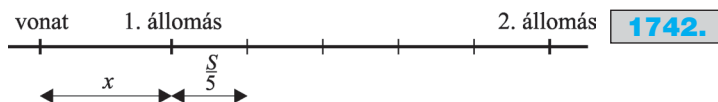
$$\frac{\frac{a}{x} + \operatorname{tg} \beta}{1 - \frac{a}{x} \operatorname{tg} \beta} = \frac{b}{x}, \text{ ahonnan } \operatorname{tg} \beta = \frac{x(b-a)}{x^2 + ab}.$$

Mivel β hegyesszög, ezért akkor maximális, ha $\operatorname{tg} \beta$ a legnagyobb, azaz a reciproka a legkisebb. De a számtani és mértani közép közötti egyenlőtlenség miatt

$$\frac{\frac{x^2}{x(b-a)} + \frac{ab}{x(b-a)}}{2} \geq \sqrt{\frac{ab}{(b-a)^2}}.$$

Egyenlőség akkor, és csak akkor, ha $\frac{x^2}{x(b-a)} = \frac{ab}{x(b-a)}$, ahonnan $x = \sqrt{ab}$.

1742. Legyen v Pisti sebessége, x pedig a vonat és az 1. állomás közötti távolság.

A feltételek szerint

$$\frac{S}{5v} = \frac{x}{40}, \text{ azaz } x = \frac{40S}{5v} = \frac{8S}{v},$$

$$\text{továbbá } \frac{4}{5} \cdot \frac{S}{v} = \frac{S+x}{40}.$$

A kapott eredményeket egybevetve ezt kapjuk: $v = \frac{120}{5} = 24$ km/h.

1743. A $3 \cdot \overline{abc} + 49 = \overline{cba}$ egyenletet részletesen kiírva:

$$3 \cdot (100a + 10b + c) + 49 = 100c + 10b + a,$$

$$299a + 20b + 49 = 97c.$$

Innen csak $a = 2$ vagy $a = 1$ lehetséges.

Ha $a = 2$, akkor

$$598 + 20b + 49 = 97c, \text{ azaz } 20b = 97c - 647.$$

A most kapott egyenlet bal oldala osztható 10-zel, tehát a jobb oldalnak is 0-ra kell végződnie. De a jobb oldal csak akkor végződik 0-ra, ha $97c$ 7-re végződik, azaz, ha $c = 1$. Ez esetben viszont a jobb oldal negatív lenne, tehát ez esetben nem kapunk megoldást.

Ha $a = 1$, akkor

$$299 + 20b + 49 = 97c, \text{ azaz } 20b = 97c - 348.$$

Ennek az egyenletnek – ugyanúgy, mint előbb – a jobb oldalának 0-ra kell végződnie, azaz $97c$ -nek 8-ra kell végződnie. Ez csak akkor teljesül, ha $c = 4$, és ekkor

$$20b = 388 - 348 = 40, \text{ ahonnan } b = 2.$$

A keresett szám: $\overline{abc} = 124$. Valóban: $3 \cdot 124 + 49 = 421$.

1744. A skatulyaelv alapján a 257 papagáj között van 65 azonos színű. Ezeket négy korcsoportba lehet osztani (hiszen nincs 5 különböző korú, azonos színű), tehát – ugyancsak a skatulyaelv szerint – kell lennie 17 azonos színű és azonos korú papagájnak. Ha ezeket két részre kell osztani, akkor valamelyik részben lesz legalább 9 azonos korú és azonos színű papagáj.

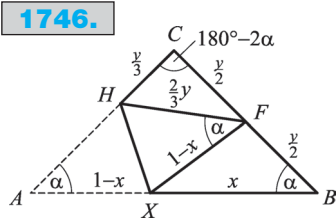
1745. A körfolyosó területe: $R^2\pi - r^2\pi = \pi(R^2 - r^2)$. A kötéel hosszának a felére: $11,25^2 = R^2 - r^2$. Tehát a körfolyosó területe: $11,25^2\pi = 397,6$ m². Így a szükséges dobozok száma:

$$\frac{397,6 \cdot 1,1}{1,6} = 273,3, \text{ vagyis } 274.$$

1746. $HC = \frac{y}{3}$ és $AH = HF = \frac{2}{3}y$. Írjuk fel a koszinusztételt az FCH háromszögre:

1746.

$$\left(\frac{2}{3}y\right)^2 = \left(\frac{y}{3}\right)^2 + \left(\frac{y}{2}\right)^2 - 2 \cdot \frac{y}{3} \cdot \frac{y}{2} \cdot \cos(180^\circ - 2\alpha).$$

$$\frac{4}{9} = \frac{1}{9} + \frac{1}{4} - \frac{1}{3}(1 - 2\cos^2 \alpha),$$

$$\text{ahonnan } \cos \alpha = \frac{\sqrt{5}}{2\sqrt{2}}.$$

IV

$$\text{De } \cos \alpha = \frac{1}{2y}, \text{ így } \frac{1}{2y} = \frac{\sqrt{5}}{2\sqrt{2}}, \text{ azaz } \frac{y}{2} = \frac{\sqrt{2}}{2\sqrt{5}}.$$

Írjuk fel újra a koszinusztételt, most az XBF háromszögre:

$$(1-x)^2 = x^2 + \left(\frac{\sqrt{2}}{2\sqrt{5}}\right)^2 - 2x \cdot \frac{\sqrt{2}}{2\sqrt{5}} \cdot \cos \alpha,$$

$$1 - 2x = \frac{1}{10} - \frac{x}{2}, \text{ ahonnan } x = \frac{3}{5}.$$

Tehát a hajtás másik vége a háromszög AB oldalát 3:2 arányban osztja:

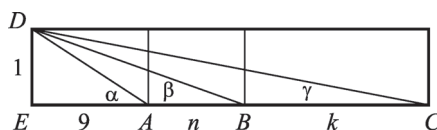
$$\frac{BX}{XA} = \frac{3}{2}.$$

1747. Tekintsük az ábrát.

Ha $\alpha = \beta + \gamma$, akkor az ABD és ACD háromszögek hasonlók, vagyis

$$\frac{n}{AD} = \frac{AD}{n+k}, \text{ azaz } n(n+k) = 82.$$

1747.

Innen $n = 1$, $k = 81$, vagy $n = 2$, $k = 39$.

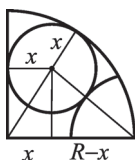
De $n = 1$ nem lehetséges, így Béla és Csaba közül valamelyik a 12. fa tövében, a másik pedig az 51. fa tövében végezte a mérést.

1748. $90 + \frac{90}{6} = 105$ gerezd fokhagymát kell ültetni.

1749. A megfelelő derékszögű háromszögekből

$$(R-x)^2 - x^2 = \left(\frac{R}{2} + x\right)^2 - (R-x)^2, \text{ ahonnan } x = \frac{7}{20}R.$$

1749.

1750. Tekintsük az ábrát.

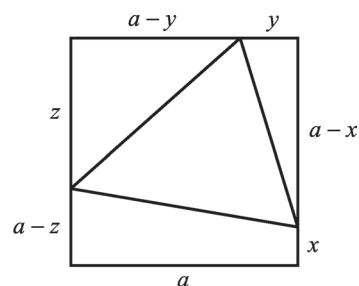
A háromszög területe:

$$T = a^2 - \left[\frac{y(a-x)}{2} + \frac{z(a-y)}{2} + \frac{a(a+x-z)}{2} \right] =$$

$$= \frac{a^2}{2} - \left(\frac{y(a-x) + z(a-y)}{2} \right).$$

Ez akkor a legnagyobb $\left(\frac{a^2}{2} \right)$, ha y vagy $a-x$

1750.

IV

és z vagy $a-y$ egyenlő 0-val. Ez azt jelenti,

hogy a háromszög területe akkor a legnagyobb, ha két csúcsa a négyzet két szomszédos csúcsába esik, a harmadik pedig a négyzet szemközti oldalának bármely pontja.

1751. A kúp alakú edény és a benne levő víz (kúp) hasonló, így térfogatuk aránya a hasonlóság arányának a köbe, azaz

$$V_{\text{víz}} = \left(\frac{4}{5} \right)^3 = 0,5121.$$

A henger alakú edényben levő vízoszlop térfogata egyenesen arányos a benne levő vízoszlop magasságával, tehát

$$m_{\text{víz}} = 0,5121 \cdot 30 = 15,363 \text{ cm.}$$

1752. A nyomdai ív két oldalát az alábbi ábra szemlélteti:

egyik oldal				másik oldal			
8	9	16	1	2	15	10	7
27	24	17	32	31	18	23	26
28	21	20	29	30	19	22	27
5	12	13	4	3	14	11	6

1752.

1753. A feltételek szerint az L lány $L + 6$ fiúval táncolt, és ez az összes fiúk száma. Ezek szerint $L + 6 = F$ és $L + F = 42$. Innen $L = 18$ és $F = 24$.

1754. A bankkártya:

1	8	6	5	1	8	6	5	1	8	6	5	1	8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

1754.

IV

1755. Nem. Mindhárman $\frac{5}{3}$ üveg sört fogyasztottak, így András 3 üvegéből Csaba $\frac{4}{3}$ üveggel fogyasztott, míg Béla 2 üveg söréből $\frac{1}{3}$ üveggel. Ezek szerint az 5 eurót 4:1 arányban kell elosztani András és Béla között.

1756. A négy repülőgép egy olyan szabályos tetraéder csúcaiban van, melynek testmagassága 300 m. Az a oldalú szabályos tetraéder testmagassága $a \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}} = 300$, ahonnan az él (vagyis két repülőgép távolsága) $\frac{300\sqrt{3}}{\sqrt{2}} \approx 367,4$ m.

1757. A félgömb és a henger térfogatának egyenlőségéből, valamint a félgömb és a kúp térfogatának egyenlőségéből:

$$\frac{2}{3} \cdot \pi \cdot 4^3 = 4^2 \cdot \pi \cdot m_{\text{henger}}, \text{ ahonnan } m_{\text{henger}} = \frac{8}{3} \text{ cm};$$

$$\frac{2}{3} \cdot \pi \cdot 4^3 = \frac{1}{3} \cdot \pi \cdot 4^2 \cdot m_{\text{kúp}}, \text{ ahonnan } m_{\text{kúp}} = 8 \text{ cm}.$$

1758. Ha l a lányok száma, $3l$ a fiúk száma, akkor a kérdéses alkalommal:

$$(l - 8) \cdot 5 = 3l - 8,$$

ahonnan $l = 16$ és $3l = 48$.

1759. Az alábbiakban mutatunk néhány megoldást:

$$100 = 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 \cdot 9;$$

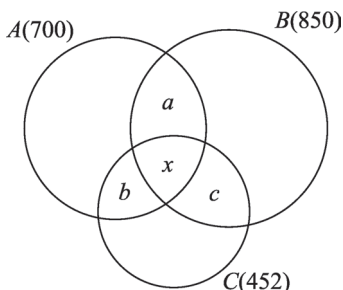
$$100 = 1 + 2 \cdot 3 + 4 \cdot 5 - 6 + 7 + 8 \cdot 9;$$

$$100 = -1 \cdot 2 - 3 - 4 - 5 + 6 \cdot 7 + 8 \cdot 9;$$

$$100 = (1 + 2 - 3 - 4) \cdot (5 - 6 - 7 - 8 - 9).$$

1760. A 6 literest megtöltjük, majd átöntjük a 7 literesbe. Ezután a 6 literest újra megtöltjük, és feltöltjük vele a 7 literest, ekkor a 6 literesben 5 liter marad. A 7 literest kiürítjük, majd az 5 litert beleöntjük a 6 literesből. Aztán a 6 literest újra megtöltjük, feltöltjük vele a 7 literest, így a 6 literesben 4 liter marad. Végül a 7 literest kiürítjük, áttöltjük a 6 literesben levő 4 litert, majd a 6 literest ismét megtöltjük, és 3 litert átöntünk a 7 literesbe, így a 6 literesben éppen 3 liter marad.

1761.

1761. Jelölje A halmaz a robotgéppel, B halmaz a mosógéppel, C halmaz a mosogatógéppel rendelkező családok számát.

A feltételek szerint

$$a + x \geq 550, b + x \geq 152, c + x \geq 302, \text{ ezért}$$

$$a + b + c + 3x \geq 1004.$$

De $a + b + c \leq 1000$, így $3x \geq 4$, azaz

$x \geq \frac{4}{3}$. Tehát 1-nél több megkérdezett család rendelkezik mindhárom háztartási eszközzel.

1762. Tekintsük az ábrát.

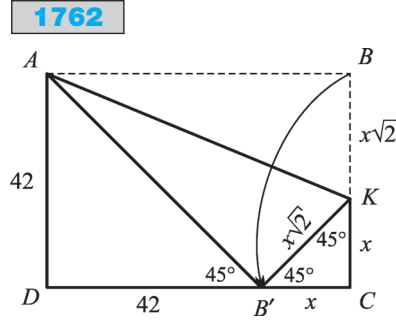
A hajtogatás jellegéből következik, hogy $\angle KB'C = \angle B'KC = \angle AB'D = 45^\circ$, és $BK = B'K$, valamint $B'A = BA$. Tehát az ADB' háromszög is egyenlő szárú, ezért a téglalap másik oldala $AB = 42\sqrt{2}$. Mivel

$$x + x\sqrt{2} = 42, \text{ ahonnan}$$

$$x = 42 \cdot (\sqrt{2} - 1),$$

ezért az összehajtott terítők területe:

$$T = \frac{[42 + 42 \cdot (\sqrt{2} - 1)] \cdot 42\sqrt{2}}{2} = 42^2 = 1764 \text{ cm}^2.$$

IV

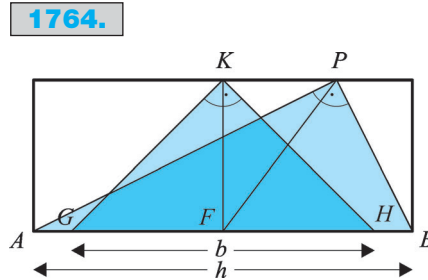
1763. A piramis felülnézete egy 10×10 m-es négyzet, melynek területe 100 m^2 , ami be van vonva arannyal. Ezenkívül még az öt db hasáb oldallapjai, melyek 4-esével egybevágó téglalapok. E téglalapok mindegyikének egyik oldala 1 m, a másik oldalak pedig rendre 4 m, 5,5 m, 7 m, 8,5 m és 10 m. Tehát az arannyal bevont terület:

$$100 + 4 \cdot (4 + 5,5 + 7 + 8,5 + 10) = 240 \text{ m}^2.$$

1764. Az ábra jelöléseivel:

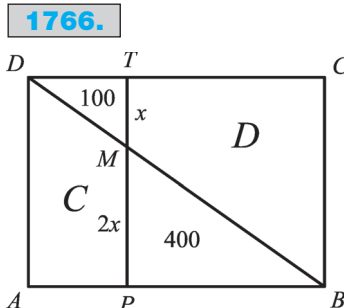
KGH egyenlő szárú derékszögű háromszög, így $KF = \frac{b}{2}$. Thalész tételéből: $PF = \frac{h}{2}$. Így a keresett PK távolság:

$$PK = \frac{\sqrt{h^2 - b^2}}{2}.$$

1765. Gömb alakú hordó: 2. grafikon; körlapján álló kúp alakú hordó: 4. grafikon; csúcsán álló kúp alakú hordó: 1. grafikon, henger alakú hordó: 3. grafikon.

1766. A BMT és BMP háromszögek hasonlóak; területeikből a hasonlóság aránya $1 : 2$.

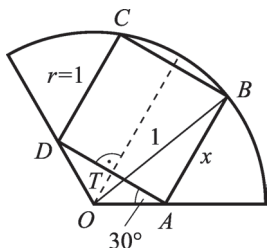
Az $APMD$ és a $BCTM$ trapézok területe

$$T_C = \frac{(3x + 2x) \cdot y}{2} = \frac{5}{2} \cdot xy = 500, T_D = \frac{(3x + x) \cdot 2y}{2} = 4xy = 800.$$

(Ugyanezt a gondolatmenetet követve: ha a DMT háromszög területe t , a BMP háromszög területe T , akkor az egyes trapézok területe: $T_C = t + 2\sqrt{Tt}$, $T_D = T + 2\sqrt{Tt}$.)

IV

1767. András és Béla széke között a távolság $68 - 33 = 35$ szék. Ezek szerint, ha a legmagasabb sorszámú szék az x , akkor $17 + x - 92 = 35$, ahonnan $x = 110$.

1768.

1768. A körcikk területe: $T_{\text{körcikk}} = \frac{1^2 \cdot \pi}{3} = \frac{\pi}{3}$.

Mivel $\angle TAO = 30^\circ$, tehát $\angle BAO = 120^\circ$, így

$$OB^2 = x^2 + AO^2 - 2x \cdot AO \cdot \cos 120^\circ.$$

De $\cos 30^\circ = \frac{\frac{x}{2}}{AO}$, tehát $\frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{x}{2AO}$, ahonnan

$$AO = \frac{x}{\sqrt{3}}.$$

Azt kapjuk, hogy $1 = x^2 + \frac{x^2}{3} - 2 \cdot \frac{x^2}{\sqrt{3}} \cdot \left(-\frac{1}{2}\right)$,

$$\text{ahonnan } x^2 = \frac{3}{4 + \sqrt{3}} = \frac{3(4 - \sqrt{3})}{13}.$$

Ezzel

$$\frac{T_{\text{négyzet}}}{T_{\text{körcikk}}} = \frac{\frac{3(4 - \sqrt{3})}{13}}{\frac{\pi}{3}} = \frac{3(4 - \sqrt{3})}{13} \cdot \frac{3}{\pi} = \frac{9(4 - \sqrt{3})}{13\pi} \approx 0,50005.$$

$\pi = 3,14$ -gyel számolva tehát a négyzet területe nagyobb, mint a körcikk területének a fele, vagyis az építési engedélyt nem adják meg.

(Igen érdekes eredményre jutunk, ha π -nek nem két tizedesjegy pontosságával, hanem négy vagy több tizedesjegy pontosságával számolunk. $\pi = 3,1415$ -tel számolva a két terület hányadosa már jóval kedvezőbb: 0,499 8, vagyis ez esetben a ház megépíthető.)

1769. Ha a küllő hossza k , akkor a feltételek szerint

$$(40 + k)^2 \cdot \pi = 9 \cdot 40^2 \cdot \pi, \text{ ahonnan } k = 80 \text{ cm.}$$

1770. A füves rét területe: $r^2 \pi - \left(\frac{r}{2}\right)^2$.

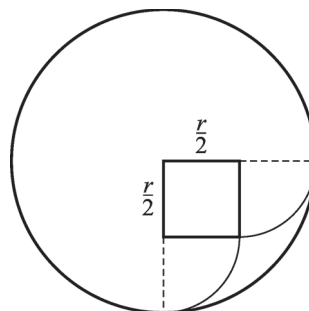
1770.

A kecske által elérhető terület az r sugarú rét $\frac{3}{4}$ -d része, valamint 2 negyedkör, melyek sugara $\frac{r}{2}$, vagyis

$$\frac{3}{4} r^2 \pi + 2 \cdot \left(\frac{r}{2}\right)^2 \cdot \frac{\pi}{4} = \frac{7}{8} r^2 \pi.$$

Ezek szerint a kecske lelegheti a rét

$$\frac{\frac{7}{8} r^2 \pi}{r^2 \pi - \frac{r^2}{4}} \approx 0,95\% \text{-át.}$$

IV

1771. Ha először k db papírt vágunk ketté ($k \leq 100$), akkor $100 + k$ db papírlapunk lesz. Másodszor $2k$ papírt vágunk ketté, így ez után $100 + 3k$ papírlapunk lesz. Harmadik alkalommal $4k$ db papírt vágunk ketté, így $100 + 7k$ papírlapunk lesz. Belátható, hogy az n -edik darabolás után $100 + (2^n - 1)$ db papírlapunk lesz.

$$100 + (2^n - 1) \cdot k = 2005, \text{ azaz } (2^n - 1) \cdot k = 1905 = 3 \cdot 5 \cdot 127.$$

Mivel 1905 $2^n - 1$ alakú osztói közül csak a 127 jöhet szóba, így $n = 7$ és ekkor $k = 15$. Tehát legelőször 15 db papírlapot vágunk ketté és az eljárást 7-szer ismételtük meg.

Nevezetes egyenlőtlenségek

1772. Legyen $x + y = 18$. Ekkor $9 = \frac{x+y}{2} \geq \sqrt{xy}$, tehát $81 \geq xy$. Az egyenlőség pontosan akkor teljesül, ha $x = y = 9$. Ekkor a szorzat értéke: 81

1773. Legyen $x + y = 100$. Ekkor $50 = \frac{x+y}{2} \geq \sqrt{xy}$, tehát $2500 \geq xy$. Az egyenlőség pontosan akkor teljesül, ha $x = y = 50$, ekkor a szorzat értéke: 2500.

1774. Legyenek az oldalak: a és b . Mivel $2(a+b) = 150$, $37,5 = \frac{a+b}{2} \geq \sqrt{ab} = t_{\text{téglalap}}$. Tehát a téglalap maximális területe: $1406,25 \text{ cm}^2$, ekkor az oldalak: $a = b = 37,5 \text{ cm}$.